

unge Mennesker uvilkaarligt antyde, at de have gjort en Opdagelse. Et Sidestykke hertil er den heftige Bevægelse, hvormed Hr. W. Wiehe i „Et Glas Vand“ triumpherende dreier sig om paa Hælen, da Hertuginde antyder, at den unge Boutiksjomfru maaste er indtaget i ham. Paa begge disse Steder nøies Bressant med at smile ganske svagt, men tilstrækkeligt til at forraade en dannet Tilskuer, hvad han vil, man skal see. Vore Skuespillere have for liden Tillid til deres Publicums Intelligens; man forstaaer nok Meningen uden saa stor Tydelighed.

Fru Eckardt's Spil gjorde megen Opfigt, da Stykket var nyt. Man fandt hende som Fru de Léry aandrigh, glimrende, pilant, ja nogle Kritikere snublede endogaa temmelig stærkt over de Udtryk, hvori de gavede deres Ekstase Luft. Fru Eckardt har mange af de ydre Betingelser for at spille denne Rolle, først og fremmest Ungdom og Skønhed. Man forstaaer, at hun i Grevens Dine er en af de smukkeste (og ikke som Overfættelsen hjaebnhaavst har sat: interessanteste) Kvinder i Paris. Hun har fremdeles noget af en Sneedronnings Evne til at kunne blænde. Og dog — naar Augustine Brohan træder ind med sine 40 for ikke at sige 50 Aar paa Nakken og sit Pjerron-Ansiget, er hun, inden hun har sagt otte Replikker, skjønnere end Fru Eckardt, i al hendes Glæde. Hun har her kun een Ting forud for denne, men dette ene er Natur. Hun bevæger sig uden Stivhed, hun leer uden Tvang, hun er cofet uden at underfætte sit Coctetteri, hun spøger, hun driller, hun trøster og hevner, som om Spøg og Drilleri fødtes paa hendes Læber, som om Trøsten og Hevnen kom fra hendes Hjerte, alt som Scenerne vegle, som om hun opfandt Rollen, ifærdet for at spille den. Hun improviserer sine Bonmots; Fru Eckardt har tænkt paa sine i Sverige. Der er Scener, som Fru Eckardt spiller fortrinligt, saaledes den, hvor hun driller Chavigny; det er en Nydelse at høre hende parodiere hans forbittede Tonefald. Men det Bedste, Naturligheden, mangler bestandigt. Det Skjønne ved en Rolle, som Fru de Léry's, er det, at man i den, som oftere i Musset's Skuespil, ser den usorfulkede, ægte, friske, sande Natur bryde igennem Salonlæns høieste Forfinelse, som Natur, trods al den glimrende og slittende Mandrighed og al den for tidlige og lidt livstrætte Erfaring; Natur selv i Forhøllelsen, Natur selv i den liden Comedie, Fru de Léry som Kvinde er Skuespillerinde nok til at kunne agere. Al, udbryder Goethe etsteds i sine Breve, hvor er det sandt, at Intet er egentligt uden det Naturlige, Intet stort uden det Naturlige, Intet høit uden det Naturlige og Intet etc., etc., etc. uden det Naturlige!

Burde vort Theater da ikke have spillet „En Caprice“? Himmelen bevare mig for at sige noget Saadant, jeg mener det ikke engang. Kunde Theatret udføre den bedre? Jeg troer det, men Eligt er ikke let at bevis. At det har givet Stykket er i ethvert Tilfælde godt; thi selv i Overfættelse og selv i en Udførelse af anden Rang, er det endnu saa fuldt af Inde, at det for Den, der hverken kender den franske Original eller den franske Opførelse, er en Nydelse at see det. Hvad Gavn gjør da Kritiken? Ingen, vil man sige. Det er muligt, men den gaar heller ikke ud paa at gjøre Gavn. Det er i og for sig det Rette, at den holder den høieste Fordring fast og peger paa det Huldfomne, idet den viser Afstanden mellem det som præstere, og det som var at ønske. Den holder blot Udfigten aaben til det Ideale. Gg.

Elias Howe.

Elias Howe? Hvem var Elias Howe, spørger Læseren? Mon en stor Videnskabsmand, hvis Opdagelser have spredt Lys over aandeligt Mørke? Mon en Feltherre, hvis seirrige Hære have erobret Niger og Lande? Mon en Kunstner, hvis rige Frembringelser have virket forædende paa hans Samtid og bragt hans Fædrelands Navn saa vide om? Nei, Intet af alt Dette, og dog en Mand, hvis Gjerning, hvor ubetydelig den i og for sig synes, vil mindes, længe efter at hans Legeme er hensmuldret, en Mand af det Slags, hvoraf Nutiden tæller færre og færre, en Mand med en Jernvillie og med Kraft til at forsaage Alt, for at naae det ene Maal, han satte sig. Og dette Maal var, ogsaa i det simpleste Haandarbejde, i Syning, at see Maskiner udføre det mekaniske Arbejde, under hvilket Tusinder slide sig trætte, uden der ved at naae selv det kummerligste Livsophold, medens de, knyttende Maskintraften dertil, vilde være ifand til paa samme Tid at udrette mange Gange saameget som med Haanden alene.

Elias Howe blev født 1819 i Spencer, Staten Massachusetts; han blev tidligt vænnet til Arbejde og Selvfornægtelse, da Faderens trange Kaar som Møller og Korpagter ikke tillod ham at anvende Meget paa sin Husfrue og store Børneskole, hvilken han tidligt maatte anbringe hos Fremmede. Efterat Elias i fem Aar havde arbejdet i en Bomuldsstartefabrik i Lowell, udfangede han i Boston allerede i sit tyvende Aar Ideen til at konstruere en Maskine, da han havde hørt, at der ad denne Vej maatte være en Formue at erhverve. Dog maatte han snart sande, at dette ikke var nogen let Opgave, helst ved

Siden af et dagligt Elid som Maskinarbejder, og at det kun vilde være ham muligt, ved i nogen Tid aldeles at kunne unddrage sig sit sædvanlige Arbejde, at tænke paa at naae sit Maal. Han skaffede sig derfor en lille Sum tilaans hos en Ven, lukkede sig i December 1845 inde paa et Tagkammer i Cambridge, med det faste Forsæt, kun at forlade det med sin Opgave løst, og sex Maanedere efter mødte han i Klæder, syede paa den første Symaskine af egen Opfindelse, der var udmærket smukt udført, fuldenbt i alle dens Enkeltheder og af en Sindrigthed, som har bestaaet sin Prøve.

Men ogsaa Howe kom til at føle, at en Propheet ikke er paasjønnet i sit Hjem; den samme Fordom, der overalt har gjort sig gjeldende mod Maskintrafens Afløsning af Haandkraften, indtil Erfaringen tvinger den bort, modarbejdede ogsaa Udbredelsen af hans Maskine i Hjemmet, og navnlig var det de Haandværkere, der i Maskinen senere have faaet Udbredelsen af Howes Opfindelse. Træt af Kampen i sit Fædeland, drog han da til England, hvor det dog kun lykkedes ham at sælge to Exemplarer af sin Maskine i Løbet af hele to Aar, og hvor Nød, Savn og Sjælslidelse atter indfandt sig som hans kun altfor trofaste Ledfagere. Han vendte sig da atter mod Hjemmet og søgte sig der ved sin Tilbagekomst baade glad og sorgeligt overrasket ved de Fremstrid, hans Opfindelse havde gjort; glad over at see Fordommen bekæmpet, sorgfuld ved at see Opfinderen ganske glemt for Opfindelsen. Uagtet han før sin Afreise til Europa havde troet at sikkre sig selv Brugten af sin Opfindelse ved at løse Eneretspatent paa den, var hans Traværelse nemlig bleven benyttet af forskjellige talentfulde Mechanikere til at experimentere med hans Maskine og til at udføre og sælge Efterligninger heraf, til Stæde for ham og stik mod den Ret, Patentet skulde sikkre ham, og før han atter kunde hævde denne sin Ret, havde han mange og svære Kampe at bestaae mod sine mere velhavende Efterlignere. Smidderid lykkedes det ham dog efter flere Aars Nettergang at see sin Eiendomsret som første Opfinder af Symaskinen lovligt anerkjendt og selv at hævde Brugten af sin Opfindelse. Thi fra den Tid af har han, af enhver Symaskine, der blev fabrikeret i de forenede Stater, modtaget sin Tribut, der har sat ham istand til at grunde og styre et meget stort Maskinanlæg i Connecticut: „Howe machine Company i Bridgeport.“ Hans bedre Kaar lod ham dog ikke slaae sig til Ro i den sidste nordamerikanske Kamp, men, overbeviist om Exemplets store Magt, lod han sig hverve som menig Soldat i Nordstaternes Hær i et Connecticut Regiment og gjorde Tjeneste som saadan i halvandet Aar, indtil hans svækkede Helbred tvang ham til at opgive Krigerens Haandværk og atter tage fat paa sine fredelige Syssler, i hvilke han nylig har endt sine Dage.

Den lille Maskine, der for neppe tyve Aar siden var ukjendt i Europa, har nu faaet en Betydning, som har skaffet den Indpas i hvert Huus; den udfører selv det Arbejde, hvortil Millioner Hænder før bleve brugte, og Fabrikationen og Forhandlingen af den har et Omfang, hvorom man kun faaer en svag Anelse ved at erfare, at der alene i Unionen ugentlig leveres 5000 Exemplarer, at Antallet paa dem, der arbejder i Nordamerika alene, anslaaes til 700,000 og at disse tjene en aarlig Synt af 800 Millioner Rigsdaler. De have altsaa i de 8 Aar, hvori de have været i Brug, givet en 8 Gange større Indtægt end de californiske Guldguber, ikke at tale om den Betsignelse, de have udbredt i de fattige Classer, i Modsetning til Guldhøstens fordærvende Virkning. Naar nu dertil lægges de Hundreatusinder af Symaskiner, Europa selv fabrikerer, da vil man see, at den Seir, Elias Howe har vundet, og hvis Vigtighed neppe ved Opfindelsen har været ham fuldt bevidst, maa gjøre ham berettiget til ogsaa at indtage en Plads som mærkelig Mand i vort Blad.

Den engelske Consul Cameron i Abessinien.

Det er et hjært og kraftigt, ægte engelsk Ansigt, som her er afbildet, og man bliver ganske underlig tilmode ved Tanken om, at dette Hoved maaste i dette Dieblit er stilt fra Skuldrene. En lunefuldt, uberegnelig Despot behøver blot at sige et Ord, og Consul Cameron og hans mange Lidelsesfæller have opført at lide. Engelskmændene ere paa Grund af deres vidtstrakte Colonier og Handelsforbindelser vante til at staae i Berørelse med vilde og halvvilde Folk, men det hører dog til Sjældenhederne, at dets Repræsentanter behandles paa den Maade, som det er sket i Abessinien. Dets Klage er kjendt, dets Magt er respecteret, og Smaatyrannerne vide, at det ikke tillades Noget at krumme et Haar paa en Engelskmands Hoved... Ja, saaledes hed det engang almindeligt, men Tidene ere ikke længere de samme som i det Dieblit, da Lord Palmerston, henreven af britisk Stolthed, under fornuende Bisfald erklærede i Parlamentet, at enhver Engelskmand, hvor han end færdedes i Verden, stod under sit Fædrelands mægtige Beskyttelse og blot behøvede at sige: „Jeg er en Engelskmand!“ ligesom det i Oldtiden

hed: „Civis Romanus sum!“ for at blive behandlet med Agtelse og Ærbødighed. I vore Dage, da alle Himmelstrøg staae i saa livlig Forbindelse med hverandre, er det ikke utænkeligt, at der til det fjerne Abessinien er naaet smule Nygter om, at England ikke er det gamle England, men seer mere paa Skillingen end paa sin Ære. Vist er det under alle Omstændigheder, at Kong Theodoros ikke i mindste Maade har ladet sig imponere af Mr. Camerons engelske Borgerret, eller af alle de Noter, Ultimata og Ultimatisima, som den engelske Regering har tilstillet ham, men vedbliver at holde Manden fangen. Paa hvad Maade Consulen egentlig har fornærmet den athiopiske Potentat, vides ikke med Sikkerhed. De uciviliserede Tyrster have vanskeligt ved at sætte sig ind i folkerelig Etik og Brug; i deres Dine er en Gesandt eller Consul ikke Andet end en Spion, som sendes dem paa Halsen for at komme efter deres Hemmeligheder og spille Landet over i andre Hænder, og man kan da nok forstaae, at de, naar de troe at kunne gjøre det uskaffet, give deres Lidensfæber Tøilen. Det er en bekjendt Sag, at endogaa den tyrkiske Sultan først i den seneste Tid har lært at respectere de fremmede Gesandter, og naar det varede saa længe med at give en Monarch, der stod i uafbrudt Forbindelse med de civiliserede Stater, Begreb om Folkestik, er det intet Under, at en fjert boende barbarisk Tyrste, om end Christen af Naavn, endnu kan være langt tilbage i sin Opdragelse. Dette for alle barbariske Regenter fælles Had til fremmede Repræsentanter er sikkert den egentlige Grund til, at Cameron er bleven saa ilde behandlet. Hvad der fortælles, kan ialtsaa ikke give nogen fornøftig Forklaring heraf og ligger næsten comiff. Kongen af Abessinien skal saaledes i bittere Udtryk have beklaget sig over, at Cameron „havde bagvasket ham for Tyrkerne“, hvilke hans Majestæt anseer for sine værste Fjender. Der fortælles ogsaa, at Kong Theodoros var kommen paa det Indfald at ville gifte sig med Dronning Victoria, om hvis utrokelige Enkestand han havde hørt tale, og skrev et langt Frierbrev, som han saa overlod Cameron til videre Besørgelse; men der kom et Afslag eller slet intet Svar (Beretningerne ere i denne Henseende forskjellige), og Consulen skulde da tilligemed alle de øvrige Europæere undgjelde herfor. I den sidste Tid har man dog ogsaa i England begyndt at give Cameron selv Skyld for, hvad der er sket, og det skal just ikke opmuntre ham i hans Hængenskab, dersom han lever og læser de engelske Aviser. Man siger, at han har blandet sig i Ting, der ikke kom ham ved — „Intervention“ er som bekjendt nu den største politiske Forbrydelse i England — og han faaer mange bittere Ting paa sin Talerken, fordi hele Folket nu maa gjøre et dybt Greb i Lommen for at staae ham Opreisning. Ganske ugrundede ere disse Betskyldninger sikkert ikke, om end Mr. Cameron kan være undskyldt; thi han optraadte efter Instructioner fra Lord Russell, og det vilde være høit besynderligt, om denne Statsmand ikke ogsaa i Abessinien skulde have forstaaet at bringe den mest brogede Uorden i Alting.

Parken ved Verdensudstillingen i Paris.

Parken omkring Verdensudstillingsbygningen i Paris, fra hvilken vort Blad allerede flere Gange har indeholdt mærkelige Bygninger, er uimodsigeligt den besynderligste Promenade, der nogenstinde har eksisteret. Den kaldes en Park, men det er kun for at bruge en almindelig Betegnelse; thi i Virkeligheden soarer Intet mindre til sit Navn, end den. Med sine ægyptiske, tyrkiske, mexicaniske, japaniske og chinefiske Templer, Slotte og Privatboliger af Læred og Brædder, med sine Statuer, Vandspring og Arkader, sine Opvartere og Opvartender i alle mulige Nationaldragter og Musikere fra alle Jordens Egne, giver den en Forestilling om en „Lilleverden“ i Verdens fornemste Hovedstad. Man kan ikke kalde denne Samling af Haver, Huse, Værksteder og Forslystelsesetablissementer en Stad; Benævnelserne Marked giver lige saa lidt den rette Forestilling derom — fort sagt, Parken indeholder Alt, og enhver af dens Dele frembyder et nyt Phynognomi. Mellem alt Dette gives der Grupper, i hvilke ikke alene det Barocke i Sammenstillingen er det herkende, men hvor ogsaa det Maleriske træder frem; som et Saadant gjengive vi idag et Prospect, taget fra den chinefiske Kiosk.

Dalaro.

I saa af de Hovedstæder, der ligge ved Vandet, benytter man i den Grad, som Tilfældet er i Stockholm, ved Udflugter i Omegnen „de vaade Veie“; den ene Damper krydser den anden i alle de Retninger, hvor den smukke Natur enten har indbudt til at anlægge offentlige Forslystelsessteder, eller hvor de i stort Tal udvandrende Familier have indrettet Sommerboliger. At det Staden overalt omgivende Vand i høj Grad bidrager til, selv med Opoffelse af længere Tid, at søge til de i flere Miles Afstand liggende Badesteder, skyldes den lette Forbindelse tilføes.